

Amundsen-ekspedisjonen

Taler

Jens Stoltenberg

Dato

14 desember 2011

Sted

Sydpolen

Omstendigheter

100-årsmarkeringen av Amundsen-ekspedisjonen til Sydpolen

- 1 Kjære venner, gratulerer med dagen!

For nøyaktig hundre år siden, 14. desember 1911, ble fem modige nordmenn ledet av Roald Amundsen, de første til å nå Sydpolen.

- 5 I dag er vi her for å hedre disse fem.

Vi er her for å feire en av menneskehetens største bragder.

Og vi er her for å understreke hvor viktig dette kalde kontinentet er når kloden nå er i ferd med å varmes opp.

- 10 14. desember 1911 var en stolt dag for Norge, en ung stat som bare seks år tidligere hadde vunnet sin fulle uavhengighet.

Polarekspedisjonene til Roald Amundsen var med på å forme vårt nasjonale selvbilde.

- 15 Egenskapene som hadde satt Amundsen, Hassel, Bjaaland, Hanssen og Wisting i stand til å nå Sydpolen, var akkurat de den unge nasjonen ønsket å vise: mot, beslutsomhet og utholdenhet - og evnen til å takle nye utfordringer.

I dag ønsker jeg også å hedre den tapperhet som Robert Scott og hans menn

20 viste.

De betalte den høyeste pris, og deres navn vil for alltid være innskrevet i polarhistorien.

De vil alltid bli husket for sitt mot og sin beslutsomhet for å nå et av jordens mest ugjestmilde steder.

25

Da Amundsen nådde fram hit, reiste de teltet og kalte det Polheim - hjemmet på polen.

I dag er Sydpolen et hjem for mange av dere som er med oss i feiringen her i dag.

30

I sommerhalvåret har mer enn 200 mennesker sitt daglige arbeid her på Amundsen-Scott-basen.

Jeg vil gjerne takke dere og US National Science Foundation for at dere har tatt så varmt og gjestfritt imot oss her på dette kalde stedet.

35

Noen av dere har erfart hvor hardt det er å ta seg fram på ski hit til polpunktet. Dere har sett skjønnheten og tiltrekningen i den antarktiske ødemarken. Og dere har lært hvor utfordrende og uforutsigbart dette frosne kontinentet kan være.

40

I dag er Antarktis et kontinent med internasjonalt samarbeid, på grunnlag av den velfungerende Antarktistraktaten.

Fred, stabilitet, vern om naturmiljøet og vitenskapelig forskning er kjernen i våre felles anstrengelser.

45

Forskere fra hele verden arbeider nå med å fravriste dette enorme kontinentet dets hemmeligheter.

Den norske Troll-stasjonen er i front når det gjelder norsk forskning i Antarktis.

Norge og USA har lenge samarbeidet om vitenskapelig forskning.

50

I 2007 gjorde den norsk-amerikanske polarår-ekspedisjonen viktige funn.

Antarktis har de siste årene gjennomgått raskere endringer enn noen gang de siste 800 årene.

55

Noen av de raskeste og mest omfattende virkningene av klimaendringer vises først i polarområdene.

Isens smelting i Antarktis kan få dramatiske følger globalt.

Det er vår felles ansvar å redde denne planeten for fremtidige generasjoner.

60

Roald Amundsen, Robert Scott og deres menn var beredt til å sette alle krefter inn for å nå sine ambisiøse mål.

Vi må være beredt til å gjøre det samme.

Det er den beste måten å hedre et århundre med forskning og utforskning på Sydpolen.

65

Takk skal dere ha.

- 70 For å markere de historiske bragdene for hundre år siden, har jeg nå gleden av å avduke denne bysten av Roald Amundsen her på Sydpolen, laget av den norske kunstneren Håkon Anton Fagerås.

Kilde

- 75 www.regjeringen.no

Emner

Antarktis, Ekspedisjoner, Jubileumstale

URI

- 80 <https://www.virksommeord.no/tale/amundsen-ekspedisjonen>

85

90

95

100

105